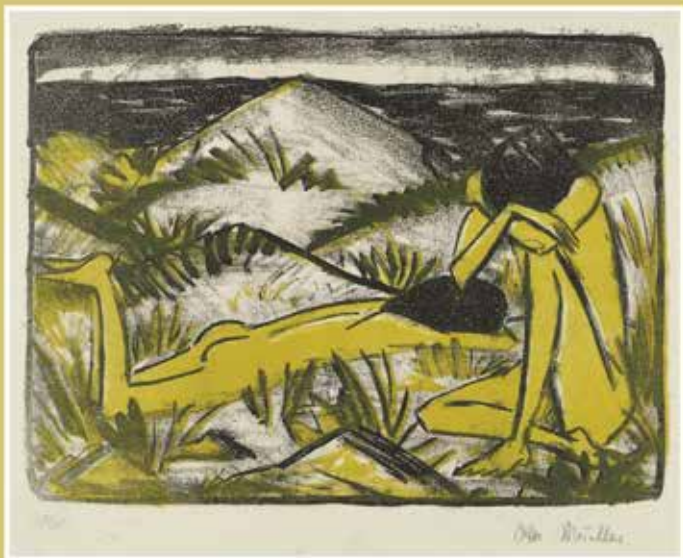

POESIA

Feliu Formosa

Centre de brevetat

Pròleg d'Àlex Susanna

Meteora

Feliu Formosa

Centre de brevetat

Pròleg d'Àlex Susanna

Editorial
Meteorα

Col·lecció: Mitilene, 55
Direcció: Jordi Cervera

CENTRE DE BREVETAT
© Feliu Formosa i Torres, 2006 / 2021

Reservats tots els drets d'edició per
© Editorial Meteora, SL
Barcelona
www.editorialmeteora.cat
contacte@editorialmeteora.com

Primera edició: desembre de 2006
Segona edició commemorativa: setembre de 2021

ISBN: 978-84-122930-5-0
Dip. Leg.: B.11794-2021

Pròleg: © Àlex Susanna

Il·lustració de la coberta: © Otto Mueller, *Zwei Mädchen in den Dünen, Sylt*

Disseny gràfic: Meteora, serveis editorials
Impressió: Agpograf, Barcelona

SENSE L'AUTORITZACIÓ ESCRITA DE L'EDITOR, QUEDA RIGOROSAMENT PROHIBIDA,
SOTA LES SANCIONS ESTABLERTES PER LA LLEI, LA REPRODUCCIÓ TOTAL O PARCIAL D'AQUESTA OBRA
A TRAVÉS DE QUALSEVOL PROCEDIMENT MECÀNIC O ELECTRÒNIC,
INCLOENT-HI LA REPROGRAFIA, LA DIFUSIÓ PER XARXES TELEMÀTIQUES
I LA DISTRIBUCIÓ D'EXEMPLARS D'AQUESTA EDICIÓ
MITJANÇANT LLOGUER O PRÉSTEC PÚBLICS.

Feliu Formosa, sempre un i divers

*Què es tracta, en el fons, d'aconseguir?
Que s'imposi una única cosa amb una força única: la música.*
FELIU FORMOSA, «L'últim quartet»

Ho hem vist des del principi: amb cada nou llibre de poemes Feliu Formosa (Sabadell, 1934) s'ha reinventat, i ho ha fet defugint qualsevol tipus de manierisme, però encara més establint amb la pròpia *veu* una relació de distància, qüestionament i indagació constants. Com si se'n malfiés, com si no se l'acabés de creure, com si fos massa conscient dels perills d'adotzenar-se i acabar veient el món d'acord amb unes mateixes orelles o lents que ens n'acaben deformat —o empobrint— irremeiablement la visió. Per això ens ha anat sorprenent en cadascun dels seus llibres, ja fos explorant nous territoris formals d'acord amb un plantejament previ uniformitzador, ja fos deixant-se sorprendre per cadascun dels seus motius i fent per manera d'encaixar estímulo i reacció: sent contemporani de si mateix. En cap cas ha optat per explotar cap

guany o troballa, per recórrer a cap mena d'estilisme abusiu per recurrent i acomodatici —«amb falses disciplines / tapem la decadència»—, sinó per mantenir-se obert, porós i receptiu a tota mena d'estímuls, no sabent mai d'on vindran ni on ens portaran, com ens diu a «Despullament»:

Cap a la fi d'una recerca
que vol deixar la porta oberta,
hi ha algun indici de claror
per projectar-lo no sé on.

I vaig deixant versos enrere
tot esperant el que m'espera.

Els seus llibres comencen i acaben en ells mateixos. Se'ns lliuren com a compartiments estancs, per bé que si ens els mirem amb un mínim de perspectiva hi reconeixem —sobretot— la recerca d'uns mateixos propòsits. No tant que les múltiples formes amb què ens envesteix —o sorprèn— la realitat s'ajustin al poema i a la nostra manera de fer i de dir, com l'afany d'aconseguir just el contrari: que més aviat sigui l'expressió poètica la qui s'adapti al seu pretext o motiu per tal de lliurar-nos-el amb la màxima immediatesa, precisió, fondària o perplexitat. Ras i curt, per fer que cada poema, per damunt de tot, li —i ens— convenci de la raó

de la seva existència. És aquest el motiu pel qual la veu poètica de Feliu Formosa, llibre a llibre, s'ha anat conformant com una deu sempre fresca, inesperada, desconcertant i radical:

El poema no conta
ni compta. Sovint canta
des de la timidesa,
de vegades esclata
en un plany necessari,
de vegades naufraga
en oceans de dubte.

El poema suplica
des d'una llunyania.

L'oportuna reedició de *Centre de brevetat* (Meteora, 2006/2021) així ens ho confirma. Formosa se sap naufrag i supervivent alhora, i és des de la consciència d'aquesta condició dual que explora l'enfilall de 'perplexitats' que la realitat —tant l'exterior com la interior— ens depara, sempre i quan hi siguem receptius, és a dir, estiguem disposats a reconèixer-les com un ingredient bàsic de la nostra existència i actuar en conseqüència: la poesia com a rescat de l'estranyament respecte a un mateix i als altres, com ens diu al principi de «Desolació»:

Tinc la impressió constant
que hi sobro,
que hi sóc de més
enmig dels morts en qui continuo
tenint fe i els vius capaços
de fer-me perdre-la.

Però com s'ho fa el nostre autor per esquivar els perills poètics de l'experiència i l'edat? Pel cap baix, de cinc maneres: afirmant-se «en l'actitud antipoètica que persegueixo gairebé amb ràbia» («Music-Hall»); reivindicant «l'agitació a què em sotmeto» tot i saber que «no em salvarà» («Desolació»); recorrent a «la lentitud i la resistència de les nostres paraules» («Els llavis de l'orquídia»); assajant un cop i un altre «aquest intent repetit i desesperat d'afer-rar-me al moment» («Fugacitat»), «Sí, el moment, els moments... Un fons de desolació, amb alguna cosa d'ignot com el fons dels estanys d'alta muntanya» («Parèntesi»). I, finalment, no deixant mai de traduir poesia fins al punt d'haver-ne fet el seu ofici principal: és així com afina dia a dia el seu instrument poètic, conversant amb altres veus i assajant-ne una interpretació. Així comença «Ells i jo», en record de Gertrud Kolmar:

Des del lloc més remot,
l'estímul incessant
d'uns versos que em són pròxims [...]

Com ja passava en reculls anteriors com *Impasse* (1992), *Al llarg de tota una impaciència* (1994) o *Cap claredat no dorm* (2001), el ventall de pretexts de *Centre de brevetat* té el do de sorprendre'ns per la gran disparitat i imprevisibilitat dels seus estímuls —tant vitals com culturals: música, teatre, cinema, pintura i literatura—, però alhora per la mal·leabilitat formal amb què l'autor els plasma: uns artefactes verbals que tenen el do d'acompanyar, sotraguejar i il·luminar el lector com poques coses —«Què es tracta, en el fons, d'aconseguir?», es pregunta en el darrer poema d'aquest llibre— i ens porten a «ser com aquestes barques / reclinades que esperen / recobrar el seu sentit».

Llegim-los i el recobrem.

ÀLEX SUSANNA

Centre de brevetat

*¡Les coses que un pobre portuguès ha d'inventar
per tenir dos minuts de justificació!*

MIGUEL TORGA

*Transcurren los minutos.
Indagamos la dulzura ante la caja por abrir,
sin levantar la voz,
el templo del amor en la nada.*

ESTHER ZARRALUKI

3

Tot plegat una única agressió
total

pertot

i més

arreu

inscripcions obsessives
en inútils parets,
record d'amables penombres
perdudes.

(La llum calcina.)

És un temps que amb el temps
es va fent més hostil.

Els ulls segueixen

buscant algun consol.

Et perds

Et perds entre llibres d'estrany autors oblidats; et perds entre tants textos imitables que mai no imitaràs; et perds en una espera esperançada d'un somriure infantil; et perds en el somni i el desig d'empreses que no arribaran a la seva conclusió; et perds en el record de terres llunyanes que t'han amagat per sempre tants de secrets; et perds en les mancances d'un amor que mai no et permetrà la plenitud; et perds en el teu propi laberint; et perds en la contemplació de la façana de l'edifici modernista de la vorera del davant sota un cel ennuvolat; et perds...

El problema és sempre

El problema és sempre
no mitificar
ni la pròpia tasca
ni el tema buscat.
Aquesta és la clau del
producte acabat
que vols obtenir
perquè hi pugui haver
qui te'l mitifiqui
com ho has desitjat.

Premi

La soledat en un passadís de l'Ajuntament a l'espera d'un premi. A través d'una porta vidrada, veig passar tot de gent, sota una llum com de claraboia. Acaben de pujar per una àmplia escalinata i s'encaminen a la gran sala d'actes. Passen poetes amb altes perruques invisibles. Passen adolescents empenyent les seves futures cadires de rodes. Passen senyores que són, senzillament, senyores. Passen membres del jurat reprimint d'una manera força visible les ganes d'estomacar-se mútuament. Espero que algú em vingui a buscar i és com si envellís més de pressa.

Memòria d'Anna Murià

Al fons de tu, molt amagada,
alguna cosa desmentia
l'aparent desgana de viure,
el pretès desig d'extingir-te.

Ho podíem endevinar
a través dels teus llargs silencis.

Aquesta segona edició de
CENTRE DE BREVETAT
de Feliu Formosa
s'ha acabat d'imprimir
el mes de setembre de 2021
en commemoració dels quinze anys
de la primera edició del llibre
i dels vint anys d'Editorial Meteora

Tu busques el poema
i és ell qui et ve a trobar.
Aquest és el secret
de la teva constància
sempre recompensada
amb la paraula justa.

9 788412 293050

PVP 14,00 €